Jak nenaletět šmejdům

Nicméně blýská se na lepší časy. **Proti podomním prodejcům a šmejdům už mají spotřebitelé lepší právní ochranu.**

Nový zákon těmto „obchodníkům“ zamezuje konat utajené předváděcí akce s výletem, obědem a prodejem kastrolů, vysavačů, masážních křesel a kdoví čeho ještě. Nově musí dopředu nahlásit místo konání a zaměření prodejní akce. I přesto však jsou někteří lidé zkrátka nepoučitelní. Bezohledným prodejcům tak nic nebrání, aby se rychle přizpůsobili novým podmínkám. Volí jinou taktiku a výnosný obchod jim kvete dál.

Tak například několikrát klientovi zatelefonují, aby získali adresu, na niž pak pošlou písemnou pozvánku, bez které se na jejich akci nikdo nedostane. U vchodu pak stojí namakaná ochranka, která bez pozvánky nikoho dovnitř nepustí, novináře nebo inspektory České obchodní inspekce, jejichž tváře mají nastudované, už vůbec ne. Důvěřiví senioři, kteří ani na chvíli nepomyslí, že by je někdo chtěl okrást, nátlaku podvodníků velmi často podlehnou. A tak je u nás hodně zklamaných, podvedených a o spoustu peněz ochuzených babiček a dědečků, kteří si koupili biolampu za několik desítek tisíc, protože by je měla ochránit „od všeho zlého“. Když si pak doma uvědomí, že ji vlastně ani nechtěli, nebo zjistí, že je naprosto k ničemu, už se bojí ji vrátit a odstoupit od smlouvy.

Proto je třeba neustále varovat ze všech stran a apelovat zejména na seniory:

Nereagujte na žádné super lukrativní nabídky po telefonu, nedávejte nikomu své osobní údaje s adresou a nepřijímejte pozvánky na předváděcí akce, kde slibují hory doly. Když už se toho přeci jen chcete zúčastnit, buďte obezřetní a v žádném případě na místě nepodepisujte žádné smlouvy, pokud si je pořádně nepřečtete, případně se o nich neporadíte doma s rodinou. Opravdu vás v takovém obchodu nic

dobrého nečeká, ale právě naopak. To dobré z vás vytáhnou školení manipulátoři v podobě vašich úspor za výrobky, které můžeme označit ´šmejdy´.

„Důvěryhodnost“ nabídky

To je základní a nejdůležitější vlastnost, která prodává. Proto jí podvodné firmy věnují zvýšenou pozornost. Například internetové stránky musí vypadat profesionálně a koupi nabízeného produktu doplňuje množství nadšených recenzí zákazníků, kteří si „zázračný produkt“ koupili již před vámi. Čím déle se o takový produkt na jejich stránkách zajímáte, tím více nabýváte dojmu, že když ho nekoupíte, uděláte největší chybu svého života. Kdo by kupoval něco obyčejného, navíc předraženého? Nikdo! Proto musí být nabízený produkt zabalen do superlativů jedinečnosti, světovosti, úžasnosti, zázračnosti. To pak za tu cenu stojí. Navíc každé zboží je doplněno příběhem o spokojenosti a nadšení! Kdo by si pak takovou nabídku chtěl nechat ujít!

Co na to ČOI?

Česká obchodní inspekce (ČOI) se snaží spotřebitele ochránit a neustále před šmejdy varuje. Zejména před obchody po internetu, kdy na internetových stránkách nejsou žádné informace o provozovateli a zcela chybí obchodní podmínky.

ČOI radí:

Při nákupu zboží prostřednictvím e-shopu bychom si měli vždy ověřit, jaké jsou možnosti servisu a reklamace. Vodítkem jsou také recenze na daný produkt. Je vhodné si prověřit všechny dostupné údaje. Existenci provozovatele, jeho jméno, sídlo, případné výdejní místo a obor činnosti.

Všechny tyto údaje na stránkách často chybí. Je na každém, aby si o výrobku či službě, kterou si chce koupit po internetu, zjistil všechny potřebné informace. To platí pochopitelně i o důvěryhodnosti prodejce. Jsou to vaše peníze a záleží jen na vás, jak s nimi naložíte. Nespoléhejte na to, že na internetu vás nikdo nechce podvést. Chce! Šmejdi a podvodníci čekají a neštítí se obchodovat s lidskou důvěřivostí a hloupostí. A to je výborný, nikdy nekončící byznys.

Příkladem podvodných jednání šmejdů jsou příběhy, kdy například devadesátiletého muže nejprve telefonicky kontaktoval jeho údajný syn, který si na opravu vozidla od něho chtěl půjčit peníze. Když mu “tatínek” odpověděl, že peníze doma nemá a úspory má uložené v bance, náhodou se u jeho domu objevila neznámá žena, která požadovala stejnou výši finanční hotovosti pro jeho syna. Seniora nenapadlo nic lepšího než se vydat k bankomatu a úspory vybrat.

Další příběh. Pětasedmdesátileté ženě na pevnou telefonní linku zavolal neznámý muž. Představil se jako vnuk a chtěl půjčit finanční hotovost ve stotisícové výši. Dokonce seniorce nabídl, že ji odveze do peněžního ústavu s tím, že nechce, aby někomu cokoli sdělila.

Možná se usmějete, že vám se to nemůže stát, ale může a podobných případů je daleko víc. Mnoho seniorů podvodníkům uvěří a vydá jim i své celoživotní úspory. Nicméně policisté jsou v tomto směru velmi aktivní a stále dokola radí to samé:

Nenechte se zmást naléhavým telefonátem, ve kterém se podvodník představí s tím, že zastupuje vaše

příbuzné, kteří mají finanční problémy či měli dopravní nehodu a potřebují peníze na odtahovou službu a podobně. Pokud by tomu tak opravdu bylo, zavolali by vám vaši příbuzní sami nebo by za vámi přišli osobně s prosbou o pomoc. Rozhodně je důležité, abyste si podobnou historku ověřili a případně zavolali policejní linku 158. Také byste z bezpečnostních důvodů neměli cizí lidi pouštět k sobě do bytu, a to ani pod záminkou, že se dotyční potřebují například napít nebo si odskočit na záchod.

Na důvěřivost páky nejsou

Nový občanský zákoník sice lépe ochrání spotřebitele při nákupech mimo obchodní prostory, tedy zejména při podomním prodeji a na nechvalně proslulých předváděcích akcích, ale na důvěřivost zejména seniorů páky nemá. Podomní prodejci a šmejdi na předváděcích akcích jsou v přesvědčování úspěšní, protože spotřebitel není na nabídku a nátlak předem připravený. Snadno pak podlehne, a je jedno, jestli je právě doma, v restauraci, na zájezdu nebo v obchodě. Šmejdi jsou mistry v používání nátlakových metod a dokáží nepřipraveného zákazníka zmanipulovat k rozhodnutím, jaká by za jiných okolností nikdy neudělal.

Je namístě, že nový občanský zákoník posílil ochranu spotřebitele v těchto situacích a přináší i další významné změny. Za pozornost stojí novinka, která usnadní život právě napáleným seniorům. Ti se od vrácení zboží často nechají odradit tím, že hromada zbytečností, které jim prodejce přivezl, je příliš objemná a nejde snadno vrátit poštou. **Nově proto v takovém případě spotřebitel nemusí po odstoupení od smlouvy zboží draze odesílat, prodejce si vše musí odvézt na své náklady.**

10 rad, jak vyzrát na šmejdy

1. **Nedůvěřujte neznámým lidem, nikoho cizího nevpouštějte do svého bytu.**

2. **Nikdy hned neotvírejte dveře**, nevíte-li, kdo je za nimi. Podvodníci využívají různé záminky a lsti, aby se dostali k vašim penězům. Chtějí vniknout do vašeho bytu, a pokud z vás nevylákají peníze přímo, ovládají řadu způsobů, jak vás okrást.

3. **Pořiďte si panoramatické kukátko**, které vám umožní dobře si návštěvníka prohlédnout. **Instalujte si na dveře bezpečnostní řetízek.**

4. **Zvoní-li opravář, pracovník úřadu či jiných služeb (odečet plynu apod.), nechte si předložit jeho služební průkaz**, nebo ještě lépe zavolejte na úřad či instituci, na kterou se pracovník odvolává. **Nebo jednoduše řekněte, že o službu nestojíte.**

5. Nepodléhejte lákavé vidině snadného zbohatnutí. **Podomní nabídky výher v loterii nebo výhodných koupí odmítejte, jde o podvod.**

6. **Udržujte dobré vztahy se sousedy v domě. Napište si jejich telefonní čísla**, v případě potřeby bývá jejich pomoc nejrychlejší.

7. **Důležitá telefonní čísla (policie, lékař, hasiči aj.) mějte viditelně blízko telefonu**, abyste mohli co nejrychleji přivolat pomoc.

8. Nepodvolujte se nátlaku ze strany rodinných příslušníků, natož cizích lidí k podpisu závažných dokumentů například k převedení bytu, domu nebo chaty nebo poskytnutí peněžních půjček. **Vše si v klidu a pečlivě promyslete.**

9. **Závažná rozhodnutí o vašem majetku konzultujte s právníkem.**

10. Většina institucí a nevládních organizací, která poskytuje pomoc seniorům, nabízí i bezplatnou právní poradnu. **(SENIOR TELEFON 800 157 157; ELPIDA – Linka seniorů 800 200 007)**. Prostě, nenechte se zmást vidinou levně nakoupeného zboží, protože jak praví přísloví – přijde hloupý, všechno koupí.